

Sygn. akt IV Cz 417/13

POSTANOWIENIE

Dnia 8 sierpnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Słupsku Wydział IV Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Jastrzębski (spr.)

Sędziowie SO: Jolanta Deniziuk, Elżbieta Jaroszwicz

po rozpoznaniu w dniu 8 sierpnia 2013 r. w Słupsku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa M. T. i J. T.

przeciwko (...) Spółce z o.o. w C.

o przywrócenie stanu poprzedniego

na skutek zażalenia powodów

od postanowienia Sądu Rejonowego w Człuchowie, z dnia 11 marca 2013r., sygn. akt I C 66/13

postanawia: **uchylić zaskarżone postanowienie.**

Sygn. akt IV Cz 417/13

UZASADNIENIE

Powodowie – M. i J. T. wnieśli pozew przeciwko (...) spółce z o.o. w C. o przywrócenie stanu poprzedniego, wskazując, że na skutek działań pracownika pozwanej spółki przy wznowieniu granic pomiędzy nieruchomością powodów a nieruchomością stanowiącą własność E. i S. Ż. powodom został zabrany odcinek nieruchomości o powierzchni około 45 cm. Jednocześnie wskazali, że ewentualne kwestie przywrócenia naruszonego posiadania uzależnione są od wyniku tego postępowania.

W ocenie sądu I instancji roszczenie powodów nie zasługuje na uwzględnienie z uwagi na niedopuszczalność drogi sądowej. W przedmiotowej sprawie niewątpliwym jest, że powodowie nie zgadzają się z przebiegiem granicy wytyczonej przez pracownika pozwanego – geodetę Pana A. B. i dlatego żądają jej wytyczenia według dokumentu z 1977 roku. Niewątpliwym jest również, że roszczenie dotyczące położenia granicy jest głównym żądaniem powodów, natomiast roszczenie dotyczące przywrócenia naruszonego posiadania, ma jedynie charakter wtórny.

Wobec powyższego, w ocenie sądu powodowie w pierwszej kolejności powinni wystąpić na drogę administracyjną w zakresie rozgraniczenia (art. 152 kc), tym bardziej, że istnieją dokumenty, które potwierdzają pierwotne położenie granic. Dopiero bowiem w sytuacji gdyby postępowanie administracyjne zakończyło się niepowodzeniem, to sam organ administracyjny jest zobligowany przekazać sprawę do Sądu. Tym bardziej, że powodowie jako podmiot zainteresowany, nie mogą dokonać swobodnego wyboru pomiędzy tymi postępowaniami, gdyż postępowanie rozgraniczeniowe powinno najpierw toczyć się przed organami administracji w trybie określonym w rozdziale 6 Prawa geodezyjnego i kartograficznego.

Z rozstrzygnięciem tym nie zgodzili się powodowie.

W złożonym zażaleniu domagali się uchylenia zaskarżonego postanowienia, podnosząc, że czynności dokonane przez pracownika pozwanej spółki nie były czynnościami rozgraniczeniowymi lecz wznowieniem granic w rozumieniu art. 39 ust 3 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne, co w ocenie żalących się powodów uprawniało ich do wystąpienia z pozwem na drogę sądową.

Rozpoznając złożone zażalenie Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie jest zasadne.

Słusznie podnoszą powodowie, że czynności dokonane przez geodetę A. B. były czynnościami związanymi ze wznowieniem znaków granicznych, a nie rozgraniczeniem nieruchomości (patrz: zawiadomienie k-30 akt sprawy).

Przepis art. 152 Kodeksu cywilnego nakłada na współwłaścicieli gruntów sąsiednich obowiązek współdziałania przy utrzymywaniu stałych znaków granicznych, a art. 38 ustawy zobowiązuje właścicieli i osoby władające gruntami do ochrony znaków granicznych. Wychodząc z tych obowiązków ustawa Prawo geodezyjne i kartograficzne przewiduje tryb postępowania administracyjnego o wznowienie znaków granicznych, jednakże tylko dla takiej sytuacji, gdy sam przebieg granic nieruchomości nie jest sporny, a tylko znaki zostały przesunięte, uszkodzone lub zniszczone. Celem tego postępowania jest zapobieganie wątpliwościom i przyszłym sporom o przebieg granicy, a nie ustalenie położenia znaków granicznych dla zlikwidowania już istniejącego sporu. Na powyższą konstatację wyraźnie wskazuje brzmienie art. 39 ust. 1 ustawy, w myśl którego przesunięte, uszkodzone lub zmienione znaki graniczne ustalone uprzednio, mogą być wznowione bez przeprowadzenia postępowania rozgraniczeniowego, jeżeli istnieją dokumenty pozwalające na określenie ich pierwotnego położenia. Jeżeli jednak wyniknie spór - co do położenia znaków - w myśl ww. przepisu - strony mogą wystąpić do sądu o rozstrzygnięcie sprawy. Z przepisu tego wynika zarazem także, że elementem postępowania rozgraniczeniowego - sporu o przebieg granic - jest ustalenie znaków granicznych, jak również, że spór co do samego położenia znaków, jest sporem sądowym (patrz; wyrok NSA z dnia 14.05.2010 r. w sprawie I OSK 1009/09).

Stosownie do przepisu art. 39 ust. 2 wznowienia znaków granicznych na zlecenie zainteresowanych, dokonują podmioty prowadzące działalność gospodarczą i inne jednostki, o których mowa w art. 11. Taki status przyznać należy pozwanej w niniejszej sprawie spółce. Zgodnie z art. 34 ust. 4 cytowanej ustawy z czynności wznowienia znaków granicznych sporządza się protokół, a zatem zarówno wówczas gdy znaki wznowiono, jak i wówczas gdy ich nie wznowiono wobec sporu co do ich położenia. Wznowienie granic nie jest przeprowadzane ani w trybie administracyjnym, ani sądowym, a jest to jedynie techniczna procedura geodezyjna. Wznowienie zatem (przesuniętych, uszkodzonych lub zniszczonych) znaków granicznych w drodze postępowania przed uprawnionym geodetą oznacza brak sporu co do położenia tych znaków, zaś istnienie sporu o położenie znaków zgodnie z art. 39 ust. 1 zd. 2 ustawy daje stronom uprawnienia do wystąpienia do sądu powszechnego o rozstrzygnięcia sprawy.

Jeśli zatem powodowie w niniejszej sprawie złożyli w odpowiedzi (na mało precyzyjne wezwanie sądu do uzupełnienia braków) pismo z dnia 27.02.2013 r. wskazujące na przedmiot ich roszczenia (sprostowanie błędnie wytyczonej granicy) i przy przyjęciu, że istnieje możliwość wystąpienia w tym zakresie na drogę sądową – o czym wyżej, to nie znajduje akceptacji sądu II instancji stanowisko Sądu Rejonowego oparte na treści art. 199 § 1 pkt 1 kpc.

Rzeczą sądu I instancji pozostanie poprzez pryzmat powyższych rozważań wezwanie M. i J. T. do precyzyjnego określenia żądania z którym występują oraz precyzyjnego określenia stron tego postępowania i w zależności od podjętych czynności stosowne zakwalifikowanie i rozstrzygnięcie również w kontekście legitymacji procesowej biernej pozwanego/uczestnika postępowania.

Z uwagi na powyższe, na mocy art. 386 § 4 kpc w związku z art. 397 kpc orzeczono jak w sentencji postanowienia.